ונוס של הסמרטוטים

מיכלאנג'לו פיסטולטו

תמונת השער | גיליון קיץ 2021 / כרך 12(2) | 12 ביולי, 2021

מיכלאנג'לו פיסטולטו (Michelangelo Pistoletto), *ונוס של הסמרטוטים* (*Venere degli Stracci*). שיש וטקסטיל. 340x212x110 ס"מ. 1967, 1974.

היצירה מציבה בחזית את ונוס, אלת היופי והפריון הנצחית במיתולוגיה הרומאית, מוקפת בספק בגדים, ספק סמרטוטים. גבה מופנה אל הצופה, כך שזהותה מטושטשת, ויחד איתה גם הבגדים. הבגדים המקיפים את ונוס בולטים, וגונבים את הפוקוס מיופייה, אך בו-בזמן הם נעדרי זהות ואינם עומדים בפני עצמם. הם אינם מובחנים זה מזה, ומייצגים קולקטיב חסר משמעות של בגדים, שיותר מכול מהווה ערמה חסרת תועלת. אבחנה זו, במובנים רבים, מייצגת את ההבדל בין לבוש לאופנה, ובין בדים חסרי משמעות, לאמירה חברתית-פוליטית.

יצירתו של האומן האיטלקי פיסטולטו, שני עשורים לפני עלייתה של האופנה המהירה, נוצרה כדי להעביר ביקורת אירונית על העבר התרבותי של איטליה, אך מהווה כיום ביקורת חריפה על תרבות הצריכה הנוכחית. בגיליון זה תמצאו את המאמר הטוב, הרע והבר-קיימא: כיצד טכנולוגיה שינתה וממשיכה לשנות את פני תעשיית האופנה. יצירה זו, המגלמת בתוכה ביקורת נבואית על עולם האופנה, היא אזהרה לאוהבי אופנה וסביבה כאחד, ששואפים לעולם בר-קיימא שאופנה וסביבה חיים בו יחד בכפיפה אחת.